

Utbildningsinspektion i Nybohovsskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Nybohovsskolan	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Nybohovsskolan den 26–27 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen är inriktad mot att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Kvalitetsbedömningar och bedömningar som visar hur väl verksamheten uppfyller statens krav, görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader, vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer upp effekterna av inspektionen vid nästa inspektionstillfälle. Denna skriftliga rapport kompletteras av de ansvariga inspektörerna med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning utgörs av dokument från kommunen och Nybohovsskolan samt information som inhämtats under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan såsom exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Nybohovsskolan har rektorn, biträdande rektor, lärare, elevvårdspersonal, ett urval elever i olika årskurser samt föräldrar intervjuats. Inspektörerna har besökt lektioner i samtliga årskurser samt i förskoleklassen och även fört informella samtal med lärare och elever. Även andra gjorda iakttagelser i skolmiljön samt studier av dokument som finns på skolan, utgör underlag för kvalitetsbedömningen. Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Nybohovsskolan

Nybohovsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	7
Grundskola	209

Elevantalet baseras på uppgifter från skolan och gäller för oktober 2006.

Utbildningen vid Nybohovsskolan omfattar förskoleklass samt grundskola årskurs 1–6. Skolan är en idrottsskola med fotbollsprofil från årskurs 4. Den ligger högt belägen i ett bostadsområde i Liljeholmen. Personalen är organiserad i två arbetslag, F–3 och 4–6, och undervisningen bedrivs i såväl åldersintegrerade som åldershomogena grupper. I årskurserna 4–6 tillkommer, främst på grund av skolans fotbollsprofil, elever både från andra delar av stadsdelen och andra stadsdelar. Cirka 25 procent av skolans elever har utländsk bakgrund.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Nybohovsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen /läroplanerna och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Nybohovsskolan som helhet erbjuder en utbildning av god kvalitet. Skolan präglas av en god stämning och ett gott förhållningssätt mellan personal och elever, där skolan litenhet bidrar till en miljö där alla elever blir sedda. Förskoleklassens verksamhet bedöms vara god och ge barnen en bra grogrund inför skolstarten. Skolans påbörjade pedagogiska arbete med temaarbete av olika slag, ger eleverna inflytande över sitt lärande och skapar lust att lära. Skolans samverkan med elevernas vårdnadshavare bedöms vara god.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94).
- Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp tas inte i enlighet med författningarna (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever som behöver särskilt stöd (4 kap. 1 § andra stycket skollagen och 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningarna (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarna (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Skolan är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra sitt arbete med att ge eleverna inflytande över sitt eget lärande.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att skolans resultat i förhållande till nationella mål liksom åtgärder för ökad måluppfyllelse tydliggörs på ett bättre sätt
- Rektorn bör göra sig mer förtrogen med sin verksamhet och förstärka sitt pedagogiska ledarskap.
- Skolan bör se över behovet av ämneskompetens i svenska som andraspråk.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen/läroplanerna, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

I förskoleklassen bedrivs ett medvetet pedagogiskt arbete där lek blandas med lärande. Således finns inslag av såväl lek- och rörelse, skapande aktiviteter som grundläggande språkliga och matematiska begrepp. Förskoleklassens verksamhet bedöms vara utformad på ett sätt som ger eleverna möjlighet att utvecklas på det sätt som anges i de nationella målen.

Av tabellen nedan framgår att resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 gradvis har försämrats under den senaste treårsperioden.

Tabell. Nationella ämnesprov för åk 5 i Nybohovsskolan. Tabellen anger andelen elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen i de nationella ämnesproven.

	År 2004	År 2005	År 2006
Svenska	96	98	93
Engelska	96	95	85
Matematik	98	95	87

Källa: Uppgifterna är skolans egna.

Skolan uppger att det har föranlett diskussioner och att anledningarna har analyserats. I intervjuer framkommer att en bidragande orsak till de försämrade resultaten kan vara att skolan saknar lärare med specialpedagogisk kompetens.

Vad gäller kunskapsresultaten i andra ämnen än svenska, matematik och engelska är området enligt inspektörerna svårbedömt, eftersom skolan inte har någon samlad bild över elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5. Av intervjuer med skolledning och lärare framgår dock att lärarna kontinuerligt följer upp och utvärderar kunskapsutvecklingen hos de elever de ansvarar för.

I läroplanen anges att rektorn har ansvar såväl för skolans resultat som för uppföljning och utvärdering av desamma i relation till bland annat de nationella målen. Detta förutsätter att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå och att skolans analys av dessa ligger till grund för prioriterade förbättringsinsatser av verksamheten. Mot bakgrund av vad som ovan anförts bedömer inspektörerna att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av de samlade resultaten av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5 måste förbättras.

Eftersom någon samlad bild inte heller finns av elevernas kunskapsutveckling i de tidigaste årskurserna, bedömer inspektörerna att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen i kursplanerna även i dessa årskurser är ett angeläget utvecklingsområde för skolan.

Inspektionen visar också att eleverna, i synnerhet i årskurs 4–6, generellt har god kännedom om utbildningsmålen. I flertalet klassrum fanns vid inspektionsbesöket dessa uppsatta på väggarna. I intervjuer med lärare framgår att de ofta diskuterar utbildningsmålen samt hur syftet med olika aktiviteter kan synliggöras för eleverna.

Normer och värden

I skolans uppdrag ingår enligt läroplanen att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Inspektörerna uppfattar att det på Nybohovsskolan råder ett gott klimat bland elever och personal. I såväl intervjuer med rektorn och lärare som med elever framkommer att personal och elever respekterar varandra samt att skolans litenhet bidrar till en miljö där alla elever blir sedda.

I intervjuer med de yngre eleverna och deras lärare framkommer emellertid att rasterna kan upplevas som stökiga och lärarna uppger att klimatet generellt är lite tuffare för de yngre eleverna. På skolan finns rutiner för att hantera detta och för eleverna i förskoleklassen och årskurs 1–3 är rutinerna, enligt inspektörernas bedömning, mycket goda.

Eleverna uppger i intervjuer och samtal att de känner sig trygga både i skolan och med sina lärare. Även de föräldrar inspektörerna möter i inspektionen upplever den sociala miljön på skolan som mycket god. I intervjuer framkommer också att eleverna är duktiga på att samarbeta och lösa de konflikter som uppkommer i olika situationer.

Inspektionen visar att Nybohovsskolan är en trygg skola och inspektörerna bedömer att resultatet av skolans arbete med normer och värden är gott. Inspektörerna bedömer också att eleverna på Nybohovsskolan har förmåga att arbeta i demokratiska former och respekterar människors lika värde.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollag, läroplan samt i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

I läroplanen uttrycks att skolan skall sträva efter att varje elev tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö och tar tillvara på sina möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning.

Eleverna i Nybohovsskolan ges inflytande över verksamheten i stort genom klassråd och elevråd en gång per månad. I elevrådet representeras årskurserna 1–6. Elevrådet har också en egen budget att förfoga över. Eleverna tar själva ansvar för planering och genomförande av elevrådsmötena, men en vuxen från skolan deltar alltid som stöd för eleverna. Konkreta exempel på att elevrådet påverkat skolans verksamhet är inköp av skolklocka samt att mjölk numera erbjuds i automat. I intervju med elevrådet framkommer att elevrådet framför allt är engagerat i frågor av mer praktisk karaktär och att deras inflytande sällan eller aldrig handlar om utbildningen och dess innehåll. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande över skolans verksamhet som helhet är god men att skolan med fördel kan stötta elevrådet även i sådana frågor som rör den pedagogiska verksamheten.

När det gäller elevernas inflytande över det egna lärandet, uppger lärarna att de ofta diskuterar ett ökat elevinflytande i lärandet och hur detta kan förverkligas. Ett sådant arbete förs genom ett ökat medvetande om målen och genom arbetet med individuella utvecklingsplaner. I arbetet med tema och ”storyline”¹ anser både lärare och elever att viss möjlighet till inflytande ges. I övrigt tycker eleverna att lärarna bestämmer och planerar lektionerna. Trots att inspektörerna ser flera goda exempel på elevinflytande bedömer inspektörerna att arbetet med att öka elevernas inflytande över det egna lärandet bör intensifieras.

Genom föräldramöten, individuella utvecklingssamtal, veckobrev och elevernas loggböcker med veckans planering, får föräldrarna information från skolan. För de föräldrar som önskar ytterligare information är det enligt samstämmiga uppgifter lätt att få kontakt med skolan. Flertalet föräldrar ger också uttryck för att de är nöjda med skolans samverkan. Inspektörerna bedömer att skolans samverkan med föräldrarna fungerar bra.

På skolan finns övergripande ordningsregler som elever och vuxna känner väl till. Eleverna har emellertid varken utvärderat eller varit med att ta fram dessa. Utöver de skolövergripande reglerna finns särskilda trivselregler för årskurs 4–6 respektive förskoleklassen och årskurs 1–3. Eleverna i förskoleklassen och årskurs 1–3 har medverkat i framtagandet av sina regler vilket däremot inte eleverna i årskurs 4–6 har. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 juli 2006 införts förändringar i skolformsförfordningarna

¹ Storyline är en metod för lärande och ett förhållningssätt till inlärnin som handlar om att lärare och elever skapar i klassrummet en berättelse med tid, plats och människor. Metoden inleds med praktiskt arbete innan en teoretisk del tar vid.

när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att alla känner sig involverade i arbetet med att utforma dessa ordningsregler, så att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs.

Vidare vill inspektörerna påpeka att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Det innebär att skolan är skyldig att både bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och upprätta en likabehandlingsplan. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. Vid inspektionstillfället hade skolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling. Programmet kan emellertid inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver då den bland annat saknar en tydlig ansvarsfördelning och en konkret kartläggning av skolans behov bland annat utifrån de diskrimineringsgrunder lagen anger. Inspektörerna bedömer därför att skolan skall tillse att en författningsenlig likabehandlingsplan upprättas. I sammanhanget vill inspektörerna också informera skolan om att nya bestämmelser trädde i kraft den 15 oktober 2006 som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

I intervjuer med rektorn och lärare framgår att skolan saknar ett samlat organiserat värdegrundsarbete. Lärare och elever uppger att de på lektionerna talar om hur man ska vara mot varandra, men att detta främst sker när något inträffat. Etiska diskussioner kan också föras i samband med skolans val. Inspektörerna bedömer att skolan generellt sett arbetar bra med värdegrundsfrågor, men att arbetet i alltför hög grad bygger på enskilda lärares initiativ och engagemang. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förstärka värdegrundsarbetet så att det sker mer målinriktat och samlat i hela skolan.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

I läroplanen och kursplanerna anges mål att sträva mot och därmed inriktningen på skolans arbete. De kunskapskvaliteter som eleverna skall utveckla åstadkoms genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.

I Nybohovsskolans förskoleklass bedrivs ett medvetet pedagogiskt arbete där lek blandas med lärande och samarbetet med årskurs 1–3 bidrar till en smidig övergång. Inspektörerna bedömer att eleverna i förskoleklassen ges en god grund för fortsatt skolgång samt att förutsättningar att gå från förskola till skola är god.

Arbetet med att skapa en helhet i lärandet från förskoleklassen till årskurs 6 är enligt lärarna mindre utvecklat. Detta beror bland annat på att gemensamma möten för sådana diskussioner saknas. Ett arbete har under hösten påbörjats på skolan om hur utbildningens så kallade röda tråd från F–6 kan bli starkare. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att detta arbete bör intensifieras och att ett tätare samarbete mellan arbetslagen bör komma till stand.

I diskussioner med lärare och rektorn framgår att skolan generellt bemödar sig med att låta undervisningen genomsyras av läroplanens strävansmål. Genom det ofta förekommande och ämnesintegrerade temaarbetet som bedrivs på skolan, ges eleverna möjlighet till en helhetssyn på lärandet. I anslutning till temaarbetet ges också tillfälle till ämnesfördjupning och ett mer praktiskt skapande arbetssätt, så kallat "verkstadsarbete" eller "storyline". För att få en så bred ämnesintegrering som möjligt samverkar flertalet lärare på skolan i temaarbetet. Den åldersintegrerade undervisningen som sker i de lägre klasserna, i temaarbetet, i skolans val och elevens val, skapar en känsla av gemenskap samt möjligheter för eleverna att samarbeta med olika personer under olika förutsättningar. I samband med lektionsbesöken ser inspektörerna goda exempel på målstyrd undervisning, men också exempel på undervisning som i hög grad är lärar- och läromedelsstyrd. Inspektörerna bedömer att innehållet i skolans undervisning, arbetssätt och arbetsformer på det stora hela främjar utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som uttrycks i läroplanen och att detta kommer särskilt tydligt till uttryck inom temaarbetet.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

I läroplanen anges bland annat att läraren skall utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare skall läraren stärka elevens vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter. Genom lektionsbesök och samtal med lärare och elever erfar inspektörerna att en mer individanpassad undervisning främst ges inom ramen för temaarbetet. Temaarbetet öppnar för varierade arbetssätt och ger eleverna möjlighet att anpassa arbetet till sina förutsättningar och ta sig an olika stort ansvar och olika krävande utmaningar. I årskurs 1–3 har läsgrupper med olika nivåer skapats men här uttrycker lärarna svårigheter i att möta behovet hos de starkare eleverna i årskurs 3. I den vanliga klassundervisningen observerar inspektörerna att eleverna ofta arbetar i sina läroböcker och ser endast få exempel på varierade arbetssätt. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sitt arbete med att variera sin undervisning i enlighet med elevernas behov och förutsättningar.

Från och med den 1 januari 2006 skall skolan upprätta individuella utvecklingsplaner för varje elev vid utvecklingssamtalet. Den individuella utvecklingsplanen skall vara ett framtidsyftande måldokument i vilken viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i den individuella utvecklingsplanen skriftligen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Inspektionen visar att skolan inte upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever, men att ett arbete kring detta pågår. Inspektörerna bedömer att skolan måste tillse att individuella utvecklingsplaner upprättas för samtliga elever.

Av de individuella utvecklingsplaner skolan har upprättat, har inspektörerna granskat ett urval och bedömer att dessa bör konkretiseras ytterligare genom att tydligare beskriva vilka insatser som skall göras för att eleven skall ha framgång i skolarbetet. För stöd i upprättande av individuella utvecklingsplaner kan Skolverkets Allmänna Råd användas. Inspektörerna vill samtidigt påpeka att upprättandet av individuella utvecklingsplaner för samtliga elever är en viktig del i skolans arbete för ett ökat elevinflytande (se även avsnittet Arbetsmiljö och delaktighet).

För att upptäcka elever i behov av särskilt stöd genomförs regelbundet uppföljningar av elevernas läskunnighet genom olika läsförståelsetest. Även de nationella ämnesproven följs noggrant upp. Lärarna för också i den dagliga verksamheten kontinuerliga diskussioner inom arbetslagen om elevernas lärande och kunskapsutveckling. Dessa diskussioner fortsätter sedan på klasskonferensen.

I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att behovet av särskilt stöd i skolan är stort. Trots det stora behovet hade skolan vid inspektionsbesöket sedan hösten 2005 inte haft någon lärare med specialpedagogisk kompetens. Detta har enligt skolan medfört att ändamålsenliga stödinsatser inte har kunnat ges fullt ut samt att åtgärdsprogram inte har upprättats i tillräcklig omfattning. Enligt rektorn är en lärare med specialpedagogisk kompetens anställd på skolan sedan vecka 44 under år 2006.

Från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförfordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn skall se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet skall framgå vilka elevens behov är, hur behovet skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. Programmet skall omfatta hela elevens skolsituation. Av de åtgärdsprogram som har upprättats, har inspektörerna granskat ett urval och bedömer att kvaliteten på dessa inte uppfyller författningskraven, bland annat saknas uppgifter om vilka åtaganden som skolan har. Vidare framkommer i inspektionen att skolan inte alltid upprättar åtgärdsprogram för de elever som befaras inte nå målen i ett eller flera ämnen. Av inspektionen framgår också att skolövergripande rutiner för uppföljning av åtgärdsprogrammen saknas samt att skolan inte i tillräcklig omfattning ger studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste vidta åtgärder så att elever i behov av särskilt stöd också ges sådant stöd samt upprätta åtgärdsprogram i enlighet med författningarna.

På skolan finns en så kallad förberedelseklass med ett litet antal elever. För placering i särskild undervisningsgrupp krävs enligt författningarna ett särskilt beslut för varje elev. Enligt rektorn saknas dock sådana placeringsbeslut för elever i den så kallade förberedelseklassen, varför inspektörerna bedömer att detta måste åtgärdas.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning

Läraren skall enligt läroplanen, utifrån kursplanernas krav, allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. På skolan genomförs utvecklingssamtal en gång per termin. Elever i årskurs 4–6 leder, efter stöd från läraren, sina egna utvecklingssamtal. Av intervjuer framgår att elever och föräldrar är nöjda med utvecklingssamtalen. Enligt eleverna får de av lärarna fortlöpande återkoppling på sin kunskapsutveckling. Det sker bland annat i elevernas loggböcker, vilka används av flera klasser. Som tidigare påpekats i rapporten saknar skolan dock systematiska sammanställningar på klass- och skolnivå av resultaten i alla ämnen.

Skolan deltar i den satsning som Stockholm stad genomför för likvärdig bedömning. För att säkerställa en likvärdig bedömning förs också sådana diskussioner inom arbetslagen.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med utvärdering och bedömning på individnivå är god, men att skolan bör skapa gemensamma strategier för uppföljning av elevernas kunskapsutveckling samt former för att sammanställa elevernas resultat i samtliga ämnen. Att följa upp resultaten på ett sådant sätt gör att skolan får de underlag som behövs för att kunna bedöma om verksamheten är utformad på ett sätt som ger eleverna förutsättningar att nå de nationella målen i samtliga ämnen och uppmärksamma eventuella behov av åtgärder.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt författningarna har rektor det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Varje skola skall årligen upprätta en kvalitetsredovisning.

För att kvalitetsredovisningen ska kunna vara det användbara dokument som det syftar till att vara, bör den innehålla elevernas resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse samt beslut om åtgärder.

Inspektörerna har tagit del av skolans kvalitetsredovisning för år 2005 och bedömer att den i varierande grad svarar mot de kvalitetskrav som uppställs, bland annat saknas en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen fungerar, enligt inspektörernas bedömning, inte som ett led i skolans kontinuerliga arbete med uppföljning och utvärdering av verksamheten. I intervjuer framgår också att företrädare för elever eller föräldrar inte har getts möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att skolans resultat i förhållande till nationella mål liksom åtgärder för ökad måluppfyllelse tydliggörs på ett bättre sätt.

I intervjuer med lärare framkommer att arbetslagen utvärderar arbetssätt och arbetsmetoder. Vidare framgår att detta sker i mån av tid samt att lärarna generellt anser att för lite tid ges till pedagogiska diskussioner. Enligt lärarna beaktas inte heller genusperspektivet i samband med utvärderingarna.

Av dokument och intervjuer framgår att eleverna ges möjlighet att kontinuerligt utvärdera tema- och verkstadsarbetet, men att utvärdering av övrig undervisning inte regelbundet görs av eleverna.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att förbättra och utveckla verksamheten i flera avseenden är av god kvalitet men att detta både bör utvecklas till att omfatta hela verksamheten och ske mer kontinuerligt.

Ledning och intern kommunikation

Den som är rektor skall ha pedagogisk insikt, förvärvad genom utbildning och erfarenhet. Av läroplanen framgår även att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar exempelvis för att skolans resultat följs upp och utvärderas.

Nybohovsskolan leds av en rektor som innehar tjänsten sedan 2003. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen och är väl känd bland elever, lärare och föräldrar. Till sin hjälp har rektorn en biträdande rektor. Skolan leds av rektorn som tillsammans med en biträdande rektor och två arbetslagsledare utgör skolans ledningsgrupp.

För att utöva sitt ledarskap enligt skollagen och för att garantera elevernas rätts-säkerhet skall rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Inspektionen visar emellertid att rektorn inte fullt ut är förtrogen med verksamheten i skolan. Enligt samstämmiga uppgifter från personalen är rektorn sällan ute i verksamheten trots att skolans litenhet ger goda förutsättningar för rektorn att bli närmare bekant med undervisningens innehåll och utformning. Detta får enligt personalen bland annat till följd att rektorn inte ser de svårigheter lärarna ställs inför när det gäller att tillgodose de elever som är i behov av särskilt stöd. Inspektörerna bedömer därför att rektorns förtrogenhet med det dagliga arbetet i skolan bör förbättras. Vidare bedömer inspektörerna att de förbättringsområden och brister som framkommit i inspektionen, däribland bristande uppföljning av elevernas kunskapsutveckling på skolövergripande nivå, bristerna i skolans arbete med särskilt stöd och de utvecklingsbehov som finns vad gäller skolans kvalitetsarbete, tyder på att det pedagogiska ledarskapet i skolan bör förstärkas.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till utbildning

I intervjuer med lärare framgår att skolan inte i tillräcklig omfattning erbjuder undervisning i svenska som andraspråk utan eleverna erbjuds ämnet svenska med extra stöd i stället för svenska som andraspråk samt att eleverna får denna undervisning av lärare som inte har en utbildning i tillräcklig omfattning i ämnet svenska som andra språk. Detta är enligt inspektörernas bedömning inte i enlighet med författningarna och måste därför åtgärdas.

Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och skall till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i kursplanerna. Elevens val på Nybohovsskolan är friidrott, fotboll eller bollsport. Inspektörerna bedömer att detta inte är ett allsidigt urval varför detta måste åtgärdas.

I intervjuer framkommer att skolan, jämte andra för eleven valbara alternativ, återkommande arrangerar skidresor. Elevens kostnad i samband med dessa resor uppgår som minst till 300-400 kr för köp av liftkort och hyra av utrustning. Trots att kostnadsfria alternativ uppställs av skolan, bedömer inspektörerna att arrangemanget inte överensstämmer med författningens krav på en kostnadsfri utbildning och måste därför åtgärdas.

Personal

Inspektionen visar att lärarna på Nybohovsskolan, med några enstaka undantag, har pedagogisk högskoleutbildning och ämnesutbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Sedan hösten 2005 har lärare med specialpedagogisk kompetens inte funnits på skolan, trots stora behov. Enligt rektorn är emellertid en lärare med specialpedagogisk kompetens från och med vecka 44 under år 2006 anställd. Vid inspektionsbesöket har skolan vidare inte i tillräcklig omfattning tillgång till lärare med kompetens att undervisa i svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att skolans personella resurser överlag är god, dock bör skolan se över behovet av ämneskompetens i svenska som andraspråk.

Materiella resurser

Skolans materiella resurser i form av tillgång på läromedel och skrivmaterial bedöms av inspektörerna vara bra. I varje klassrum finns en dator. Lärare inspektörerna möter uppger dock att såväl den begränsade tillgången till elevdatorer som avsaknaden av grupprum i vissa avseenden utgör ett hinder i undervisningen.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Annica Nilsson
Stig Westlund